

Sorozatindító

ördöglakat – irodalmunk nehézségei

THIMÁR ATTILA (1969) Budapest

Amint kedves Olvasóink észrevették, lapunkban időről időre sorozatokat indítunk, mert vannak olyan témáink, amelyeket csak időben elnyújtva, több számon át tudunk kifejtetni. A sorozathoz tartozó írásokat kis fejlécekkel meg is jelöljük, hogy könnyebben azonosíthatóak legyenek.

Amikor elindul egy ilyen nagyobb, hosszabb témalánc, rövid bevezetőt írunk hozzá, hogy már az első daraboknál is világos legyen szándékunk, ami esetleg majd csak a hatodik vagy nyolcadik írás után áll össze egységes képpé az olvasók előtt.

E mostani sorozatunkban amolyan „belügről” szeretnénk írni, de olyanról, amely azért mindenkit érint. Mi, a szerkesztőség tagjai nagyon sok pozícióban kapcsolódunk az irodalom különböző területeihez, formáihoz, átadási csatornához a szerkesztőségen kívül is. Ebből pedig az is következik, hogy különböző nézőpontokból van módunk rálátni azokra a gondokra és azokra az eredményekre, örömökre, amelyek napjaink irodalmában az olvasót érik. Ezekről igen sokat beszélgetünk a szerkesztőségi üléseken, de most mindezeket a „beszélgetéseket” a na-

gyobb közönség elé is tárjuk, hogy láthatóvá tegyük, mi hol látunk problémákat, nehézségeket irodalmunkban, és milyen megoldásokat tudnánk ajánlani, amennyiben van erre ötletünk.

Amint sokféleképpen látjuk az irodalmat, az egyes írások centruma, hangneme, irányultsága különböző lesz, de ez a sokféleség egyrészt leképezi irodalmunk sokszínűségét, másrészt megmutatja, hogy erről a különös és egyben csodálatos dologról mennyire sokféleképpen lehet gondolkodni, beszélni.

A sorozatot saját gondolatainkkal kezdjük, de nyitottak vagyunk arra, hogy ha valaki kellő elmélyültséggel, alapaossággal és körültekintéssel kíván hozzájárulni az itt felmerülő kérdésekhez, akkor ezeket a hozzászólásokat is közöljük oldalainkon.

Az olyan cikkeknek, amelyek visszautalnak előző írásokra, linkeket is beillesztünk a szövegbe, amelyek a lap PDF-változatában (a kortársfolyóirat.hu weboldalon) nagy hasznát lehet venni, megkönynyíti a kapcsolódást a korábbi szövegekhez.

Thimár Attila

Hová, hová, szép költészet...

„Már mindenki lehet költő a helyesírás ismeretében” – csattant föl Kondor Béla valamikor a hatvanas évek vége felé, megelégedve, hogy boldog-boldogtalan verset ír. Aztán azt is írta még, hogy „Ceruzarágcsáló költők felhője lepette meg / – kedves kis ország – / és letarolnak minden ültetvényt. [...] Ha fogytán a papír, / majd egymást falják, / mint a pókok ájtatos férjeiket.” Utóbb Domokos Mátyás veselkedett neki, hogy ellenőrizze, tényleg „versíró nép” vagyunk-e, mint hírlett, s hírlík azóta is. Megszámolta, hogy 1975-ben 65 verseskötet jelent meg Magyarországon, a 65 kötet pedig 220 ezer verssort tartalmazott. És elhűlt, mert a „világirodalom leghosszabb ismert eposza, a *Mahábháratá* összterjedelme csak kétszáz ezer sor”. A tanulság röviden: sok vers, kevés költészet, dolgozik a versírógép.

Domokos Mátyás nem gondolta akkor (még sehol okostelő meg internet), hogy tényleg lesz vers-

írógép is. Olvasom, hogy a Google fejlesztése már fut, kicsit kezdetleges, de lesz az jobb is.

Hogy hány magyar szerző verseskötete jelenik meg évente a legkülönbözőbb kiadásokban manapság, nem merném megbecsülni, azt meg végképp nem, hogy hány vers vagy verssor kerül a nyilvánosság elé. Csak hivatalosnak tekinthető irodalmi (jellegű) print lap/folyóirat van vagy ötven-hatvan, plusz internetes portálok, blogok, akármik.

L. Simon László örömmel nyilatkozta, hogy több száz fiatal költő kezdi a pályáját, nagyszerű dolog ez! Valószínű, hogy nem több száz, inkább több ezer fiatal próbálkozik versírással.

Tapasztalatom szerint már kb. 16-17

éves kortól küldik a megjelenés igényével számon tartott lapoknak is a költeményeiket, aztán az életkorral előre-

PÉCSI GYÖRGYI (1958) Budapest

haladva egyre többen és többen. Hogy minden korosztályt egybevetve összesen hány költő is alkot ma itthon és a Kárpát-medence magyarlakta régiójában, tízezertől százezerig terjed a becslés.

Ennyi költő nyilvánvalóan nincsen. De nyilvánvaló, hogy ennyien érzik költőnek magukat, mert valamilyen versszerű szöveget létrehozta.

De most nem a versírók számán akarok élelődni.

Az összes művészeti ág közül az irodalom, ezen belül is a versírás a legnyitottabb pálya. Semmiféle előképzettség nem feltétel – valamelyes íráskészség csupán (a helyesírást a program többé-kevésbé kijavítja). És nincs egyértelműen meghatározható cezúra a műkedvelő és – mondjuk így – a professzionális versíró között. Egy hangszeren játszó fiatal évekig tanul, a zeneszerzőről nem is beszélve. (A könnyűzene – na, az más kérdés.) Egy fotósnak legalább a gépkezelést, a technikát meg kell tanulnia. Hogy hol a határ fotóművész, a jó sajtófotós és a műkedvelő között, talán ez is betájolható. Más művészeti ágakkal is eljátszhatunk, nagyjából oda jutunk, hogy mindegyik műveléséhez kell valamilyen tanulási előfeltétel, praxis, akármilyen, de verset bárki írhat, ír, aki akar. (A széppróza kicsit nehezebb, valamilyen történetnek össze kell állnia, az melő.)

Nyilvánvaló, még annak sem lehet megtiltani, hogy verset írjon és meg akarjon jelenni, akinek a legcsekélyebb tudása sincs versről, költészetről, a magyar vagy éppen a világköltészet eredményeiről (értelméről pláne).

A megjelenés – bármilyen versnek tekintett szöveg esetén – sem jelent gondot: az elektronikus tér korlátlanul rendelkezésre áll, s ha valamennyi saját pénzt rászán, vagy elég ügyes támogatás megszerzéséhez, kötete is megjelenhet. Megjelenhet akár ötven könyve is egy szorgalmas műkedvelőnek. (Az *amatőr* meg a *dilettáns* fogalmakat nem szívesen használnám.) Viszont igazi költőnek tekint magát, előbb-utóbb a környezetével is elfogadtatja, hogy ő *rendes* költő (csak éppen a rútkanonképzők...).

Persze, ez mindig is így volt, most csak a megtermelt szöveg mennyisége ugrott meg, érdekes paradoxonokat hozva létre. Mint például azt, hogy miközben a könyv, az olvasás, az irodalom halálával riogatnak jól értesült jövőbelátók, azt tapasztaljuk, hogy egyre több (irodalmi) szöveg állítódik elő, és egyre több könyv termelődik. Vagy például állítják, hogy keveset, egyre kevesebbet olvasunk. Ebben nem vagyok biztos. Elég sok szöveget olvasunk, nem biztos, hogy könyvet, pláne nem kortárs magyar irodalmat. Az olvasás átterelődött az elektro-

nikus felületekre. Egyre kevesebb a print újság, és egyre többet lógunk a neten. Egy-egy hír, elemzés előbb jelenik meg a neten, mint print változatban, valójában már a napilap is lassú, az óránként frissülő portálokra figyelünk. Nekem sincs türelmem kivárni a másnapi napilapot, azonnal akarom tudni, mondjuk, a forint–euró árfolyamot.

Az irodalmi lapokat, folyóiratokat is elérte a végzet: az online lap olvasása nő, a print változaté csökken, előfizetőink lassan kihalnak. Ugyanakkor csak a print, a papírra nyomtatott szöveg ad valóságos legitimitást – éppen csak olvasói, előfizetői párolognak el.

Ennek a szövegburjánzásnak egyik következménye a felgyorsuló avulás. Egy 1980-ban többé-kevésbé irodalomnak tekintett szöveg akár tíz évig vagy tovább is benne tudott maradni az irodalmi köztudatban. Ma egy nem erősen kanonizált, ünnepelet vagy éppen piacilag sikeres szerző művének elavulása igen rövid időn belül lezajlik. És minél több szöveg termelődik, annál gyorsabban avul, válik kulturális hulladékká. Nem szemét, csak aktualitását veszti, mint a tegnapi napilap. Érdektelen.

Mondjuk, ezzel sem mondtam újat. De mégis érdemes a mennyiségről tünődni kicsit. Mert az irodalom – már amit klasszikus neveltetésünk szerint annak gondolunk – a szövegtúltermeléssel is föl számolhatja önmagát.

De legyünk *pozitívak*: változóban az irodalom szerepe, helye, és előbb-utóbb kiforrja, megtalálja a maga természetes helyét, azt a helyet, amit a társadalomban betölt.

A magyar írók idősebb nemzedékei nehezen engedik el azt a privilegizált szerepet, ami a szocializmusban a magyar irodalmat (szigorúan a három T elve szerint) megillette, és amit az írotársadalom kiküzdött magának. Az irodalom második nyilvánosságként fontos társadalmi szerepet is betöltött, az igazság, a szabadság, a morális hitelesség őre, szószólója volt, erre kötelezte a magyar irodalom fősodrának nevezett közéleti elkötelezettség vállalása és eme örökség folytatása is.

Ez elmúlt. Hál' Isten! A cenzúrát mindenki örömmel elfelejtette, az irodalom presztízsveszteségével azonban nem tervezett. Ennek a presztízsveszteségnek néhány szimbolikus gesztusát említeném csak. A rendszerváltást követően a nagy állami ünnepek presztízsvendégeiként a dísztribünön írók, művészek, tudósok is jelen voltak, legitimációs demonstrációként. Aztán lassanként elmaradoztak, megjelentek a sikeres üzletemberek, a legutóbbi, 2022-es választások után „a fiatalok” – egyikőjüket sem ismertem fel. A pápa látogatása-

kor Ferenc pápát nem író köszöntötte, ha jól emlékszem, egy színész olvasta fel a köszöntőt – mindenestre a médiában elnyomta személyét Tóth Gabi szereplése (állítólag az egyik legnagyobb hazai celeb, hallhattam énekelni, de nem ismerném föl a hangját. Kis Grófóét inkább). Könyvhéten egyre kevesebb politikus sétál végig a Vörösmarty téren, idén talán kettőt láttam. Egy jelentős író jelentősnek várható könyvének bemutatójára csak úgy *magától* nemigen megy el magasabb rangú politikus (kivéve, ha támogatta a könyv megjelenését). Mondjuk, olyan nagyon rá se érhet. De azért mégis.

Tehát különösebben nem számít. Miközben egyre több az író, költő ember, és egyre több a könyv. Visszasóhajthatjuk ugyan az író meg az irodalom felelősségét. És tényleg, az író ma is érezhet felelősséget, hiheti, hogy a költészetnek hatalma van, de kérdés, mekkora hatást fejthet ki egy pár száz példányban eladott, észre sem vett versesvagy más könyv.

Mindazonáltal megváltozott valami az irodalom belső struktúrájában. A régi szép időkben elég jól elhatárolódott az amatőr-dilettáns-műkedvelő verselő meg a – jobb szó híján – professzionális író. Demeter Szilárd szerint ma egyetlen élő világirodalmi írónk van, Nádas Péter (szerintem megvan az kettő is, ha nem három, vagy négy, vagy öt), vagyis hogy ez a rengeteg író ezzel a rengeteg ösztöndíjjal, könyvvel, lappal nem termel mérhető minőséget. Hogy mintha valamiféle nivellálódás menne végbe itt észrevétlen.

Megjelent, nem is kis számban, egy amolyan közbülső réteg az irodalomban, amilyen korábban talán nem volt vagy nem volt észlelhető. Nem amatőr, nem műkedvelő, több annál, de kevesebb, mint amiről – régi tapasztalatunk szerint – azt mondanánk, hogy no, igen! Iskoláztak, tanultak, figyelnek, tanulni akarnak, és írók, költők akarnak lenni. Az irodalom művelése mint életcél, mint szabadidős, mint kulturális tevékenység, mint önmegvalósítás, mint presztízs. Megjelennek folyóiratokban, könyveik jelennek meg, ösztöndíjakat nyernek, részt vesznek, szerveznek, csoportosulnak, pályáznak, nyilatkoznak, közönségtalálkoznak, jelen vannak a legkülönbözőbb fórumokon, nyilvánosságokban, nemzetközi kulturális kapcsolatokat szerveznek, utazgatnak, ösztöndíjazgatnak, egymást fordítják hasonló helyzetű külföldi író kollégáikkal, és sorolhatnám. Élik az irodalmat.

A kádári Magyarországon szocializálódtam, amikor az írók hattyúnyakú görényekkel meg vízűgyekkel voltak elfoglalva, és halálosan komolyan gondoltuk Kondor Bélával, hogy a vers a „testemből való hiány”. Nem éltem külföldön, nem látom ponto-

san, hogy olyan országban, mondjuk, Franciaországban vagy Olaszországban, ahol szabadon szerveződött az irodalmi élet, hogyan is viszonyulnak az ország műveltebb meg kevésbé műveltebb részei a saját anyanyelvi irodalmukhoz, milyen teret töltött ott a társadalomban a minőségi irodalom. Amennyire tudom, számukra evidens, hogy van kortárs nemzeti irodalom, kiforrott protokollal működik a plurális támogatási rendszer, és evidens, hogy van erős polgárságuk, középosztályuk, ami nekünk meg mind nincsen. Figyelem, próbálok figyelni a mostani hazai folyamatokat. Talán mintha valami hasonló *civil* modell felé tartanánk, de egyelőre világosabban körvonalazható cél nélkül, sodródva, „mint vasmacska nélküli gálya az tengerben”.

Megint L. Simon Lászlót idézem: „egy világméretű válságjelenség akár még az olvasást is felértékelheti. Addig is én magam egy komplex alkotói szerepben tudok csak gondolkodni, ahol az író nem pusztán szépirodalmi műveket tesz le az asztalra, hanem a forgatókönyvírástól a színházi tevékenységig mindenre nyitottan keresi a helyét és az önkifejezés érvényes és másoknak is segítő fórumait” (Magyar Nemzet, augusztus 30.).

Ez az önkeresgélés jó dolog, jó dolog irodalmi közegben lenni, írni, megjeleníteni, megszólalni, nyilatkozni, kulturális-irodalmi közönséget és közönséget teremteni. Megszokni egy kulturális komfortot, és ráépíteni valamiféle életpályamodelt. (Amúgy meg évtizedenként is legfőljebb fél tucatnyi író neve, műve ha fönmarad.)

De valami hiányérzetem mégis van. Ebben a sokszereplős játékban nehezen tűnik ki, erősíthető meg az az irodalmi mű, életmű, amit hagyományos minőségérzékünk szerint tényleg irodalomnak gondolunk. Belecsöndesül a túltermelésbe. Másrészt, változatlanul azt gondolom, hogy a magyar irodalomnak van valami különös szerepe, nota bene! hivatása. Kis nép, kis nyelv vagyunk, bizonyos dolgokat nem engedhetünk meg magunknak, akkor sem, ha nincs erős, kultúrahordozó polgárságunk, és bizonyos dolgokhoz ragaszkodnunk kell akkor is, ha...

Nincs kedvem azt bizonygatni (ezredszer), hogy nem spórolható meg a minőség kiválasztása, megnevezése és érdemi támogatása. Volt történelmi idő, amikor a kultúra alulról építkezett (például a paraszti kultúrából), de a civilizációk alapvetően felülről építkeznek. (A közbülsőből – tévedés.)

Isten tudja, hányszor írtam le, mondtam el: tarthatatlan, hogy nincs olyan nemzeti könyvkiadó, amelyik folyamatosan megjelenteti és piácon tartja a magyar irodalom, kultúra klasszikusait. (És legalább kettő kellene, különben nincs verseny, a pénz meg...) Hogy a jelenlegi (NKA) könyvkiadási

támogatási forma szükséges (bejön egy kézirat, ha kap rá pénzt a kiadó, kiadja, ha nem, szevasz!) – de ezzel a szisztémával nem lehet kulturális stratégiát fölépíteni.

Érthetetlen, hogy harminc évvel a rendszerváltás után sincs az ún. konzervatív oldalnak irodalmi–kulturális–művészeti hetilapja. Ha nincs, akkor meg mire sopánkodik? Egyébként megosztottság nélkül is kellene legyen, különben megszűnik a versenyszellem (lásd az ÉS-t, mintha évtizedek óta nem változott volna, a frissesség is beleveszik a régi struktúrába).

Tarthatatlan, hogy a legjelentősebb irodalmi folyóiratok működése tervezhetetlen, alig nagyobb eséllyel indulnak például az NKA folyóiratátámogatási pályázatán, mint a műkedvelők vagy a helyi érdekkeltséggel bírók, a szerkesztők jelképes összegért dolgoznak, a szerzők méltánytalanul sze-

rény honoráriumot kapnak. És boldogok ezek a kiváló folyóiratok, ha átevickélnek egyik évről a másikra. Hogy műhelyként működjenek, utánpótlást neveljenek, társadalmi kapcsolatokat építsenek – már úgy rendesen, hát, az is kívánalom lenne persze.

Még azt is el tudnám képzelni, hogy a közszolgálati médiumok irodalmi, kulturális műsorait független (tehát nem politikailag kinevezett, hatalomközelű) szakmai kuratórium felügyeli stb.

És most jön a beugratós kérdés: de volna-e független, „oldalak fölötti” szakmai grémium az irodalomban? Aki megmondja, hogy mi az irodalom, mi a valódi minőség, és tényleg a legérdemesebbnek ítélné a támogatást, ösztöndíjat, akármit? – No, de ne vicceljünk, kérem, már hogyne volna!

Pécsi Györgyi

Költők..., költők...

(Hozzászólás Pécsi Györgyi gondolataihoz)

Azt hiszem, legelőször talán azt a fogalmi, illetve fogalomhasználati helyzetet kéne átgondolni, ami a *költő* szavunkkal kapcsolatosan kialakult. Nyilván egyfajta oppozíciója a *versíró* (*versfaragó*), de annak tartalmi kiteljesítéséhez nagyon sok versformai és verstechnikai ismeret kell, ezzel valójában kevesen rendelkeznek, ezért ezt a kategóriát én is kihagyom a gondolkodásból. (Természetesen azzal a kiegészítéssel, hogy a jó költőnek egyben jó versírónak is kell lennie, azaz ismerni mindazt a formai és írástechnikai hagyományt, amit irodalmunk sok száz éves történetében összegyűjtöttünk.)

Van tehát a *költő* fogalmunk, amelynek jelentését én rögtön két részre bontanám. Egyrészt a szó jelent egy szerepet, amely művészeti, kulturális, életmódbeli, önértékelési szerep. Másrészt a szó köznapi használata jelent egy minőséget, tehát olyan alkotói tevékenységet, amely mások számára fontos és érdekes műveket hoz létre. A probléma talán az, hogy használat közben ez a két kategória könnyen összekeveredik, illetve hogy a nagyobb közönség nem egyféle értelemben használja ezt az utóbbi jelentéstartományt.

De nézzük a helyzetet egy gyakorlatibb megközelítéssel. Amit írsz, amögött olyan tapasztalatot, előföltévet, bosszúságot érzek, hogy miért küldözgetnek ilyen sokan és ilyen nagy mennyiségben nem értékes verseket az irodalmi folyóiratoknak. Ennek két okát lehet feltételezni, az egyik, hogy so-

kan akarnak a költőszerepbe lépni, s megelégednek magának a szerepnek a felöltésével, a tartalom minőségi kérdéseire nem érzékenyek. A másik, hogy nincsen olyan önkritikájuk, amely lehetővé tene egy nézőpontot, ahonnan belátnák, hogy ezekkel a versekkel nem szükséges másokat terhelni.

A költőszerep népszerűsége társadalmi örökség, amely nagyjából a felvilágosodás és korai reformkor óta él ilyen erősen. A költőt olyan embernek szeretjük látni, aki másoknál jobban látja az utat előre, aki nagyobb hatású szóval tudja elmondani gondolatait. Egyszóval „hatalma, pozíciója van”, és még a villanyszámláját sem kell befizetnie. De ha komolyabban akarjuk nézni e kérdést, érdemes visszaemlékezni Nemes Nagy Ágnes szavaira: „annyit fűznék hozzá a témához, hogy e szociográfiai fontosság történelmi képződmény nálunk, és talán nemcsak nálunk, magyaroknál, hanem más, nehéz történelmű nép körében is, ahol a nemzeti tudat és a nemzeti lét eléggé gyakran vált kérdéssé. A magyar irodalom az újkor küszöbétől kezdve az életveszély irodalma. Történelmi szerep, társadalmi, politikai feladatvállalás, a költő mint hadvezér, agrárpolitikus, hősi halott, miniszter, börtönlakó: mindezt természetesnek tartják a magyar irodalomban évszázadok óta. A költő fontosságának tehát megvan a személyes kockázata, nem is beszélve arról a hátrányról, amit ez az exponált szerep magára a költészetre jelenthet, szereppé változtat-

va vagy azzal pótolva a voltaképpeni kiindulópontot, a költői minőséget” (*Egy verseskötet előszava = Szó és szótlanság*, 1989, 518.).

Az egy másik, nem kevésbé fontos kérdés, hogy a szerephez kapcsolódó sorsokat is olyan szívesen felvállalná-e mindenki, mint a költeményeket. Mondjuk, egy József Attiláét? Babitsét a gégerákkal, Kosztolányiét az állkapocsrákkal? Vagy akár Radnótiét? Az is egy fontos körülmény itt, hogy vajon iskolai oktatásunk mennyire tudja beláttatni a diákokkal, hogy a költői esztétikai teljesítmény, illetve az életsors milyen kapcsolatba tud kerülni egymással. (És ez nem az „azt gondolta a költő” problémakör.)

Az oktatásunk helyzetéhez kapcsolódik az a húsba vágó kérdés is, hogy az érettségít megszerzett diákok miért nem tudják felmérni akár akkor, akár később, idősebb fejjel, hogy költészeti teljesítményük valójában mennyit ér. Miért nem alakul ki – mondjuk, éppen a középiskola négy éve alatt – egy egészséges önkritikai érzék? Hol és miért homályosul el a tiszta tekintet?

Mert a költői mű minőségének meghatározására elég jó definícióink vannak. Rögtön például Ottliké. *Micsoda egy költő?* címmel tett közzé a Jelenkorban 1986-ban egy szöveget (datálása 1983. június 4.), formáját tekintve vers, tartalmilag költemény (líra) vagy esszé (reflexív műfaj). Az egészet idézni, azt hiszem, nincs jogom, ezért csak az elejéről pár mondat: „Micsoda egy költő? (Babits Mihály emlékének) // Micsoda egy költő? Ki Babits? És mire jó? / Megmondom: / *Közhasználatra földöntúli vigasztalás, hogy van ilyesmi mint Babits Mihály.*” És a gondolathullám végét még, ahová a körmondat kifut: „Akkor megkapjuk a rét zöldjétől, Babitstól, lombon átszűrt napfénytől, a teljes égbolt vigasztát.” Én azt hiszem, ez a meghatározás kiválóan használható manapság is, és pontosan lemérhető vele a

költő fogalom határa, vagy akár az, hogy ki a költő a szó minőségi tartalmának értelmében.

A költőszerep népszerűségébe, azt hiszem, az is belejátszik, hogy napjainkban a fiatalabb generációk meglehetősen cseppfolyósnak érzik maguk körül a világot, mindennek örülnek, aminek szilárd, megfogható körvonala van. Számukra minden bizonyonnyal ilyen a költőszerep, amelyről úgy gondolják, az iskolában megismerték ennek kereteit, ezekbe szívesen beleilleszkednének maguk is. Ez valószínűleg más művészeti ágakban is így történik, amint említettem, a könnyűzenében, a képzőművészetben is. Ha megnézed, hogy különféle fotós oldalakra milyen rengeteg képet töltenek fel, azok mennyisége bőven meghaladja a folyóiratokhoz beküldött versek mennyiségét. Igaz, itt is van egy fontos körülmény, amit nem szabad elfelejteni: ilyen nagy mennyiségű alkotásról – akár vers, akár dal, akár fotó – már nem lehet érdemi, akár oktató, akár kritikai célú párbeszédet folytatni. Talán ezért van leginkább szükség a folyóiratokra mint élő és jó szakmai szűrővel rendelkező intézményekre, hogy megszűrjék, értékeljék, rangsorolják a születő műveket, verseket. S mindezt különösebb piaci, kereskedelmi érdekelttség és ebből következő kötöttség nélkül.

Mindehhez talán annyit érdemes hozzátenni: megfontolandó, hogy ezzel a kérdéssel, a költők sokasodásával milyen viszonyba kerül a nagyobb olvasóközönség. A szűkebb irodalmi szakmán túl fontos-e ez bárkinek is? Van-e olyan vetülete, hatása, ami túlmutat a nagyjából kétezer, az irodalmat aktívan kereső és olvasó honfitársunkon? Mindenesetre akármekkora hatása is van a költők megsokegyesülésének, az nélkülözhetetlen, hogy az értékeket megmérő folyóiratok továbbra is végezzék munkájukat, megmutassák, merre találjuk a teljes égbolt vigasztát.

Thimár Attila

Kedves Olvasóink!

A Kortárs folyóirat aktuális számát az Írók Boltjában, valamint az alábbi helyeken biztosan megtalálja:

Budapest: Árkád (Relay és Inmedio), Blaha Lujza tér (Relay), Boráros tér (Relay), MOM Park (Inmedio), Nyugati téri aluljáró (Relay), Széll Kálmán tér (Relay)

Debrecen: Árkád Fórum (Inmedio), **Eger:** Széchenyi út (Inmedio), **Győr:** MÁV váróterem (Relay), **Miskolc:** Szinvapark (Inmedio), **Solymár:** Auchan (Inmedio), **Sopron:** Széchenyi tér (Inmedio), **Szeged:** Dugonics tér (Inmedio)
